

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

— *Solemnitatea dela Curtea de Casație.*
Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție S. I.* — Perimare (cerere de). — Comunicare. — Legea accelerării.
(Marin D. Maican cu Ion D. Popescu).
Idem, S. III. — Naționalitate. — Litigiu în contra unui străin. — Competința trib. române.
(Georges Dahrogues cu Banque Belge pour l'étranger).
Trib. Iași S. I. — Autorizația maritală. — Dacă este necesară într-o acțiune introdusă de o soție contra soțului. — Cu nota d-lui Florin Sion.
(Lucia C. Stepleanu cu C. Stepleanu).
Jurisprudența Străină.

SOLEMNITATEA DELA CURTEA DE CASAȚIE

Miercuri 12 Noembrie a avut loc la Curtea de Casație audiența solemnă a Secțiunilor-Unite pentru depunerea jurământului și instalarea d-lui Ion N. Stambulescu, noul Prim-Președinte al Inaltei Curți.

Publicăm azi discursurile ținute ca această ocaziune :

Discursul D lui Președinte Emil Miculescu

Luând cel dintâiu cuvântul d-l Președinte Miculescu a rostit următoarele :

Domnule Prim-Președinte,

Ați părăsit scaunul de Procuror General al acestei Inalte Curți pe care l-ați ocupat timp de 7 ani cu atâta demnitate și cu o desăvârșită autoritate, pentru ca încheind o activitate rodnică de 42 ani, să urcați și ultima treaptă a magistraturii.

Imprejurarea că sunt cel mai vechi în grad mi-a dat privilegiul de a prezida această solemnitate a prestării jurământului d-voastră și îmi oferă mulțumirea de a vă exprima în numele Curții felicitările ei cum și satisfacția de a vă vedea în locul de frunte și de onoare.

Acest loc vi se cuvenea de drept ca o încoronare a unei vieți întregi de muncă. Toți cei cari vă cunosc, și-au putut da seama nu numai de întinsele d-vs. cunoștințe juridice, dar încă și de concepțiunea ce aveți în modul de a exercita misiunea delicată de judecător.

Totdeauna obiectiv, neinfluențat de nimeni și neinfluențabil de nici un fel de înrăurire sau intervențiune, ați pășit fără șovăire, și neclintit pe calea

onoarei în distribuirea justiției, însuflețit numai de dorința ca în cadrul aplicațiunii legilor să aduceți cât mai multă dreptate.

Am impresiunea că modestia d-vs. suferă în acest moment de cuvintele ce vi le adresez, fiindcă la fel cu toți acei ce reprezintă o adevărată valoare, ați fugit totdeauna de orice formă de publicitate pentru afirmarea meritelor d-vs.

Vă rog să nu luați cuvintele mele drept un elogiu, de care desigur nu aveți nevoie, mai ales în cercul în care se desfășoară această solemnitate, unde atât noi colegii d-vs. cât și numeroșii membri ai baroului aci prezenți, vă cunoaștem și simțim în conștiința noastră mai mult de cât o putem spune, cât prețuește pentru Justiție persoana aceluia pe care guvernul l-a recomandat M. S. Regelui, spre a fi confirmat ca cel mai înalt magistrat.

Vorbesc însă ca să fiu auzit de armata numeroasă a tinerilor magistrați, cari au ochii ațintiți spre noi și cari trebuie să cunoască că alegerea făcută în persoana d-vs. nu este datorită nici favoarei, nici abdicărilor de conștiință, ci este recompensa firească a unei activități închinată grelei misiuni de judecător, — a înțelepciunii, a măsurii și a tactului cu care ați înțeles s-o îndepliniți, — și în fine curajul cu care ca procuror general v-ați exprimat părerea în chestiunile delicate, indicând soluțiunile ce credeți că se impun pentru o justă aplicare a legilor, și pe care în cele mai multe cazuri Curtea noastră le-a adoptat.

Râvna și conștiința ce ați depus în împlinirea datoriei trebuie să servească drept pildă acestui tineret, care dacă va urma exemplul d-vs. va rămâne încredințat că prin muncă, demnitate și onoare, cum și cu puțină răbdare, se poate aspira la gradele cele mai înalte ale erarhiei noastre judecătorești.

Mi'aduc aminte de o recomandație pe care M. S. Regele într-o recentă cuvântare o făcea celor în drept, ca prin activitatea lor să ridice cât mai mult caracterele.

Ei bine, d-vs. ați întrupat și această virtute: caracterul, pe lângă toate celelalte însușiri, — și pentru mine aceasta constituie calitatea de primul ordin ce se cere unui magistrat, fără de care ori cât de savant ar fi, nu va putea dobândi prestigiul de-

plin, pe care trebuie să-l aibă acei ce și-au ales această frumoasă dar grea și delicată profesiune.

Marea autoritate morală de care vă bucurați este datorită în bună parte și acestei independențe de care ați dat nenumărate dovezi, autoritate care se resfrânge asupra întregului nostru corp și face mândria noastră de a vă avea conducător.

Discursul d-lui procuror Luciliu Ștefănescu

Domnule Prim-Președinte,

Inaltă Curte,

Vă rog să mă iertați dacă, supt impresiunea emoțiunii de care mă resimt, luând cuvântul în fața acestei strălucite adunări de magistrați, nu voi putea desigur să redau tot gândul meu, toată simțirea mea, toată admirația mea pentru d-vs. d-le prim-președinte, al cărui elogiu, sunt și fericit și onorat că-l pot face astăzi în fața acestei Inalte Curți.

Ce carieră frumoasă și cu drept cuvânt de invidiat, a-ți avut, d-le Prim-președinte în viața dv-tră de magistrat.

V'ați făcut studiile juridice la facultatea de drept de la Universitatea din Paris, de unde vă întoarceți cu titlul de doctor, obținând în același timp și diploma școlii de Inalte științe politice din același oraș.

Vă faceți debutul în magistratură, fiind numit la 19 Septembrie 1888 judecător-supleant la Tribunalul de Prahova. Dela această dată, de când ați îmbrăcat pentru prima oară în viață roba de judecător, sunt deci de atunci mai bine de 42 de ani, și până astăzi dv-stră n'ați părăsit o clipă nobila carieră de magistrat. Dela început v'a fost dragă și v'ați devotat magistraturei, dezinteresat, din toată inima, cu tot sufletul, cu toată conștiința dv-stră, din toată puterea ființei dv-stră. La 3 luni după intrarea dv-stră în magistratură, sunteți avansat judecător de instrucție la Tribunalul de Prahova, apoi treceți la Trib. de Ilfov și de atunci n'ați mai părăsit instanțele judecătorești din Capitală. În 1895, fără a mai trece prin gradul de prezident de tribunal, ați fost înaintat direct procuror la Curtea de Apel din București. Sunteți tânăr la acea epocă, sunteți abia de 34 de ani, și făcuseră-ți dovada eminentelor dv-stră calități de magistrat, căci în restimp de mai puțin de 7 ani, pătrundea-ți stimat de toți, în Curtea de Apel, de oarece: „la valeur n'attend pas le nombre des années“. La 1902, treceți la ședință ca Consilier al Curții de Apel, în acest grad funcționați neîntrerupt până la 1 Aprilie 1910. La 1910, intrați în această Inaltă Curte ca consilier. La 1923 sunteți avansat Procuror General al acestei Inalte Curți, iar astăzi suind ultima treaptă a magistraturei ați devenit Primul-Președinte al acestei înalte Curți și cel mai înalt magistrat al țării noastre.

Ast-fel ați obținut dv-stră gradele de magistrat printr'o muncă neclintită zi de zi, an de an, timp

de 42 de ani, fiind crescut la școala muncii și în principiul că munca înobilează pe om.

Ați fost un exemplu impresionant de imparțialitate, de sacrificiu, de mândrie, de integritate. Nici-o abatere de la îndatoririle de magistrat, nici-o renunțare, nici-o mlădiere, nici-o șovăire, nici-o tranzacție în lunga dv-stră carieră, nimic, absolut nimic nu se poate găsi în *curata și demna* dv-stră viață de judecător, ea e limpede și clară ca un izvor de apă cristalină.

Ca procuror General al acestei Inalte Curți ce calități admirabile a-ți dezvoltat!

Jurisconsult eminent supt o înfățișare poate modestă, a-ți făcut tot-deauna dovada unui spirit clar văzător și pătrunzător al tuturor problemelor de drept. Dar calitatea ce, mai ales, am admirat la dv-stră de când am avut onoarea să lucrez în Parchetul acestei Inalte Curți a fost spiritul dv-stră analitic, sintetic, forța dv-stră de sintetizare în chestiunile de drept.

Posedând perfect știința dreptului, prin concisele și juridicile dv-stră concluziuni, care n'au lipsit în nici unul din procesele importante ce s'au judecat de această Inaltă Curte de la 1923 până astăzi, a-ți făcut mai tot-deauna să triumfe teza de drept ce susțineți, ea fiind confirmată și adoptată în deciziunile acestei Inalte Curți, contribuind ast-fel la promovarea, formarea și fixarea definitivă a jurisprudenței noastre.

Dar nu v'ați mulțumit numai cu împlinirea înaltei și grelei dv-stră misiuni de cel mai înalt reprezentant al parchetului general de pe lângă această Inaltă Curte, nu. Muncitor și cercetător scrupulos al științei dreptului, dv-stră d-le Prim-Președinte, v'ați afirmat și ca un doctrinar desăvârșit, mai ales în domeniul dreptului public și constituțional. Toți oamenii de drept, cunosc judicioasele dv-stră articole și adnotațiuni publicate în revistele noastre de drept; precum și lucrările dv-tră de drept constituțional, scrise într'un stil atât de precis și de-o așa de perfectă claritate.

Dar, d-le Prim-Președinte, astăzi n'am să vă cruț, deși sunt convins că sufletul dv-stră delicat, se va resimți în modestia sa. Voi merge mai departe, cu riscul de a vă chinui încă câte-va clipe, și voi spune că dv-stră n'ați fost, nu sunteți numai un magistrat de rasă în înțelesul integral al cuvântului, dv-stră printr'o inspirație divină, a-și putea să zică, a-ți fost înzestrat de Dumnezeu cu calități de eminent om de societate. Caracterul dv-stră blajin, blândețea firei dv-stră, toleranța dv-stră — căci toleranța ast-fel cum o înfățișați dv-stră e o virtute, iar nu o slăbiciune — delicatețea ce-ați pus în raporturile dv-stră sociale sau de serviciu cu cei în sub-ordine, distincțiunea și finețea sufletului dv-stră, au făcut să fiți nu numai un șef stimat dar și iubit de cei ce v'au apropiat.

Fiți dar bine venit în fruntea acestei supreme Curți, căci a-ți bine-meritat, prin trecutul dv-stră,

înalta distincțiune ce vi s'a acordat. A-ți fost un virtuos și a-ți avut curajul profesional. Sunteți dar indicat d-le Prim-Președinte, să continuați opera iluștrilor dv-stră predecesori, persistând în idea de a imprima, de a insufla, de a inspira cât mai adânc în sufletele neliniștite și uneori atât de bănuitoare ale justițiabililor, încrederea în noi toți, încrederea deplină în magistratură. „La Justice, spune Mirabeau în „Discours sur l'organisation judiciaire“, este un besoin de tous et de chaque instant, comme elle doit commander le respect, elle doit inspirer la confiance“.

Vă mărturisesc însă că nu pot termina aceste cuvinte, — și sunt convins că sunt în sentimentul dv-stră al tuturor înalți magistrați, — fără să nu vă reamintesc în acest moment, figura senină și luminoasă a fostului nostru Prim-Președinte Oscar Niculescu, al cărui scaun îl ocupați astăzi dv-stră, d-le Prim-Președinte. S'a spus când-va că: *partir c'est mourir un peu*, câtă inexactitate și câtă nedreptate, este în acest dicton. Nu, d-lor, plecarea nu poate să fie uitare pentru Oscar Niculescu, căci amintirea săpată în inimele noastre de cel ce a plecat dintre noi este prea profundă, prea frumoasă. Oscar Niculescu personificase într'adevăr în gradul cel mai înalt *perfectiunea tipului de magistrat*, și de aceea vă asigur, nu va fi uitat.

Și acum, d-le Prim-Președinte, pentru a termina vă aduc mișcat și respectuos salutul meu, profundul meu salut și al colegilor mei din parchetul general al acestei Curți, al căror șef ne-ați fost până în această clipă, și vă urez izbândă deplină în strălucita și înalta dar covârșitor de greua funcțiune, ce urmează să îndepliniți de azi înainte, în fruntea acestei Inalte Curți.

Omagiile Baroului.

În numele corpului avocaților județului Ilfov și Capitalei, vorbește d. Jean Th. Florescu, decanul baroului local.

D-sa cere îngăduința ca și primul barou al țării să-și împlinească simțământul de admirație, cu cel de adâncă satisfacție exprimat de antevorbitori în numele Inaltei Curți, pentru înălțarea d-lui Ioan Stambulescu în treapta supremă a magistraturii.

Mărturisește parerea de rău a corpului avocaților pentru plecarea din magistratură a d-lui Oscar Niculescu; „mângâierea noastră este deplină însă, fiindcă îi urmați d-vs., cu strălucita d-vs. personalitate și apreciați d-vs. autoritate“.

După ce face apoi elogiul calităților noului prim-președinte și după ce adresează urarea tradițională — *să trăiți!* — sfârșește prin a observa că... „dacă anii nu-și pot opri cursul, să nădăjduim cel puțin că nu va întârzia prea mult legea de sporirea lîmtei de vîrstă, spre a se curma odată această implacabilă soartă ce apasă justiția și îi răpește frunțașii în plină putere, și capacitate a vârstei, experienței și științei lor“...

DISCURSUL DOMNULUI PRIM PREȘEDINTE ION N. STAMBULESCU

Iubiți colegi,

Domnule Procuror general,

Domnule Decan,

În clipa când mă așez pe acest fotoliu, mă grăbesc a'mi îndeplini o primă datorie, aceea de a exprima Majestății Sale Regelui, cel mai respectuos omagiu de recunoștință, pentru deosebita cinste ce mi-a făcut acceptând propunerea făcută de guvern, de-a'mi încredința conducerea lucrărilor acestei Inalte Curți.

Aduc mulțumirile mele și guvernului, care a binevoit a mă propune, pentru a fi înaintat la această funcțiune, ridicându-mă la cea mai înaltă treaptă a magistraturei.

De asemenea și cu cea mai mare dragoste, vă mulțumesc, iubiți colegi, căci îmi dau seama, că grație binevoitoarei domniilor-voastre aprecieri și recomandări, pentru munca depusă timp de 42 de ani în magistratură, am obținut și această ultimă înaintare. Aduc sentimentele mele de grațitudine Domnului Președinte Miclescu și Domnului Procuror general, care au binevoit a mă primi cu cuvinte măgulitoare, ce de sigur depășesc slabele mele merite, dar sânt ecoul îndelungatei noastre colaborări, de ani de zile, de când muncim alături.

Trebue să mulțumesc în deosebi Președinților acestei Inalte Curți, care m'au asigurat, că am asentimentul lor, la această înaintare, ca unul ce eram cel mai vechi în grad, dintre ei; ceace are marele avantaj, d'a împiedica să se producă jicniri, între cei chemați a conduce lucrările, așa de delicate, ale Inaltei Curți, și în modul acesta a înlesni soluțiunea afacerilor pendinte.

Vă sunt recunoscător Domnule Decan, pentru atențiunea delicată, de a participa la această solemnitate, care prin prezența Domniei-Voastre, devine astfel și mai impozantă.

Această participare, a baroului, dovedește odată mai mult, că relațiunile de încredere și stimă, ce ne leagă pe noi magistrații de barou, sunt permanente și stabilite pe baze solide.

Asemenea relațiuni sunt indispensabile, pentru a desăvârși, aci, în casa noastră comună, care este Palatul Justiției, o cât mai strânsă și bună înțelegere, în rezolvarea problemelor ce se ridică în fiecare proces spre cea mai desăvârșită încredere a justițiabililor, în lucrarea noastră zilnică.

Ocupând acest fotoliu, nu mă pot opri de a'mi reaminti că succed direct și imediat, iubitului meu prieten, Oscar Niculescu, pe care, l'am sărbătorit zilele acestea, cu ocazia retragerii sale din magistratură, retragere determinată de cerințele unei legi necruțătoare, la un moment când putea să aducă încă multe și neprețuite servicii Justiției țării sale.

Succed de asemenea vechiului prieten, Victor Râmnicănu, încă unul din foștii Prim Președinți, care în strălucita sa carieră, a adus Justiției și magistraturii, cu marea sa autoritate, neuitate servicii, prin însușirile sale de jurist de mare valoare, pe lângă vasta sa cultură și experiență, precum și o integritate profesională neîntrecută, și un adevărat cult pentru cariera de magistrat.

În aceste momente gândul meu nu se poate opri aci, nu pot limita privirea mea, numai la acești doi predecesori ai mei, pe care avem plăcerea a'i număra printre membrii onorifici ai Inaltei Curți.

Gândul meu se duce, în timp, cu mult îndărăt, și mă îndeamnă a aduce prinosul unei pioase amintiri, eminenților noștri predecesori, care au ilustrat această instituție începând cu Gheorghe Buzdugan, Corneliu Manolescu-Râmnicănu, Gheorghe Bagdad, trecând apoi la Constantin Schina, Scarlat Pherekyde, Scarlat Fălcoianu, Alexandru Crețescu și ajungând la cel dintâi prim-președinte Vasile Sturza, despre care am avut ocazia a vă întreține la începutul acestui an judecătoresc.

Toți acești înaintași ai noștri prin temeinicile lor cunoștințe juridice, prin imparțialitatea și fermitatea caracterelor lor, au întemeiat, au pus bazele mare considerațiunii de care s'a bucurat totdeauna deciziile acestei Inalte Curți.

Față de asemenea impunătoare figuri, aș fi avut o mare temere, aceia d'a nu putea corespunde îndatoririlor, ce-mi incumbă, dacă nu aș avea deplina credință, că voi avea tot concursul domniilor-voastre, distinși colegi, concurs care-mi va ușura mult sarcina mea.

S'a zis, de mult, că cea mai mare cinste ce se poate face dispăruților noștri înaintași, este aceia de a ne comporta în toate acțiunile noastre, așa cum ei ar dori să ne vadă la lucru.

Făcându-le această cinste, este evident că ne vom cinsti și pe noi înșine.

Să nu uităm însă, că omagiul adus celor dispăruți nu trebuie să rămâie fără efect.

De aceia cred că ne putem încumeta, a lua solemn angajamentul că, cu sprijinul colegilor, să ne străduim a ne face demni de acești distinși înaintași.

Să ne continuăm deci munca, fără preget, cu independența inerentă magistratului de caracter, și fără parțialitate, convinși fiind că judecata dreaptă, adică cea întemeiată pe principiile de drept, este cea mai sfântă datorie, către noi, către societate, ca și față de cel mai umil din membrii ce o compun.

Și acum, cucernice Părinte, fiind-că am ascultat cu evlavie frumoasa rugăciune ce ați oficiat, invocând binecuvântarea cerească, asupra lucrărilor noastre, ca un creștin profund credincios, închin fruntea mea față de divinitate, al cărei demn slujitor sunteți și vă mulțumesc din adâncul sufletului, pentru curata emoțiune ce mi-ați ocazionat.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 24 Februarie 1930

Președinția D-lui Oscar N. Nicolescu, Prim-Președinte

Marin D. Maican cu Ion Al. Popescu

PERIMARE. — CERERE. — DACĂ TREBUE COMUNICATĂ CONFORM DISPOZIȚIUNILOR DIN LEGEA ACCELERĂRII. — ART. 257 PR. CIVILĂ ȘI 52 DIN LEGEA ACCELERĂRII.

Procedura perimării având un caracter special, derogator dela dreptul comun, nu poate fi modificată de dispozițiunile art. 53 al. a din legea accelerării judecăților, ast-fel că dispozițiunile acestui text de lege nu pot fi aplicate și în materia perimării¹⁾.

No. 199. — Admis recursul făcut de către Maria D. Maican în contra sentinței civile cu No. 314/927 a Tribunalului Buzău S. I. în proces cu Ion Al. Popescu.

Curtea deliberând,

Având în vedere recursul declarat de Maria D. Maican din București, contra sentinței civile No. 314, din Noembrie 1927 a Tribunalului Buzău, s. I-a, prin care admitându-se cererea făcută de Ion A. Popescu, din comuna Nehoiși, jud. Buzău, s'a declarat perimat apelul făcut de cea dintâi contra cărței de judecată No. 19 din 1925 a judecătoriei Pârscov.

Având în vedere că, Tribunalul Buzău pentru a da această soluție, constată în ziua de 18 Iulie 1927, că Ion A. Popescu a cerut, potrivit art. 257 pr. civ., să se declare perimat apelul introdus de Maria D. Maican în ziua de 26 Iunie 1925; că, Tribunalul constatând că în adevăr dela data introducerii acelui apel și până în ziua de 18 Iunie 1927, nu s'a urmat nici un act de procedură cu caracter contradictor, a admis cererea; că, recurenta de astăzi s'a opus înaintea Tribunalului la admiterea acestei cereri, obiectând între altele, că Ion A. Popescu introducând cererea de perimare la 18 Iulie 1927, nu a plătit și taxele de citațiuni în cererea sa și întrucât dânsa la 21 Septembrie acelaș an, a cerut și obținut fixarea unui termen în apel plătind și taxele, cererea de perimare nu a mai putut produce nici un efect; că, Tribunalul înlătură însă această obiecțiune, argumentând că întrucât potrivit art. 4 și 9 din legea accelerării judecăților din 15 Septembrie 1925, aplicabilă în speță, cererea de perimare urma să fie comunicată pentru ca partea adversă să-și depună întâmpinarea și cum cererea s'a comunicat de abia în ziua de 12 Septembrie 1927, urmează că, în ziua de 21 Septembrie 1927, nu expirase termenul de depunerea întâmpinării și deci partea ce forma cererea de perimare nu ar fi putut

1) — În același sens s'a pronunțat și Secțiunea III-a a Inaltei Curți, prin Decizia cu No. 587 din 6 Iunie 1928 publicată în „Dreptul”, No. 30/928.

cere termen și plăți citațiile în cererea sa; că, așa fiind, Tribunalul înlătură această obiecțiune și admite cererea de perimare.

Având în vedere că, legiuitorul pr. civ., prin art. 257, reglementând materia specială a perimării, a înțeles să-i institue și o procedură specială, consistând numai într-o simplă cerere, neînsoțită nici de duplicat, dat fiind caracterul perimării de incident în litigiu, cerere însoțită însă de plata taxelor de citațiuni; că, judecătorul primind cererea, este dator a ordona constatarea lucrărilor și a fixa un termen urgent de înfățișarea părților; că, întrucât în sistemul procedurii, cererea de perimare numai însoțită de plata taxelor, are puterea de a fixa litigiul în stadiul în care se află și a ridica părții adverse posibilitatea de a mai face acte întrerupătoare de perimare, de aci rezultă că această procedură are un caracter special, derogator dela dreptul comun; că, în atari condițiuni, procedura perimării nu a putut — în conformitate cu dispozițiunile art. 53 alin. a, din legea accelerării judecăților, — fi modificată de dispozițiunile acestei legi, în cuprinsul cărora perimarea, cu regulile ei speciale, care nu îngăduie comunicări și întâmpinări, nu poate fi încadrată;

Având în vedere că, stabilit fiind, că legea accelerării judecăților nu-și avea aplicațiune în speță și că, singurele dispozițiuni ce urmau a se aplica erau acele ale art. 257 proc. civilă, este locul a constata încă că, greșit Tribunalul Buzău, nu a atribuit nici o urmare faptului că petiționara în cererea de perimare nu a plătit citațiunile înainte ca adversarul să fi plătit citațiile și obținut termen, în apelul său; în adevăr, fiind constant că cererea de perimare numai însoțită de plata taxelor, își produce efectul legal, de aci rezultă că cererea de perimare din speță nu a putut produce niciun efect atâta vreme cât este constatat că adversarul a reușit a fixa un termen în apelul său, înainte ca cererea de perimare să fi fost pusă pe rol;

Că, în atari condițiuni, soluțiunea Tribunalului Buzău în această cauză fiind dată cu violarea art. 257 proc. civilă, sentința sa urmează a fi casată;

Având în vedere că, recursul fiind admis și faptele cauzei constante, această Inaltă Curte uzând de dispozițiile art. 53 din legea sa organică, urmează a statua și în fond, respingând cererea de perimare.

Pentru aceste motive, casează.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE III

Audiența de la 7 Mai 1930

Președinția D-lui Al. Alexandrescu, consilier

Georges Dahrouge cu Banque Belge pour l'Etranger

NATIONALITATE. — LITIGIU ÎN CONTRA UNUI STRĂIN. — COMPETINȚA TRIBUNALELOR ROMÂNE. — ART. 13 DIN CODUL CIVIL. — ART. 54 DIN LEGEA PENTRU DOBÂNDIREA NAȚIONALITĂȚII ROMÂNE.

Legiuitorul prin art. 54 din legea pentru

dobândirea și pierderea naționalității arătând precis că abrogă art. 6—20 inclusiv din codul civil, se impune, fără posibilitate de altă interpretare, să se considere ca abrogate și dispozițiunile art. 13 din codul civil, deși acest text este privitor la competența tribunalelor române în litigiile dintre români și străini.

No. 734.—Respins recursul făcut de către Georges Dahrouge în contra deciziunii Curții de Apel din Galați S. II cu No. 46 din 14 Iulie 1928 în proces cu Banque Belge pour l'Etranger

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de recurs ast-fel formulat:

„Exces de putere. Violarea art. 13 din codul civil. Rea interpretare și aplicare a art. 54 din legea naționalităților din 1924“.

Având în vedere că, din deciziunea supusă recursului și actele aflate la dosar, se constată că Ion Corvisiano, care în urmă a cesionat toate drepturile decurgând din sentința primei instanțe, recurentului de azi Georges Dahrouge, a chemat în judecată înaintea Tribunalului Covurlui pe intimata Banque Belge pour l'Etranger, sucursala Londra, pentru a fi obligată la plata sumei de 819.015 lei, cu dobânzile legale dela 13 Iulie 1926, drept diferența de curs a unui sold creditor în lire sterline care ar fi rezultat din executarea deciziei No. 1713 din 17 Decembrie 1925, a Oficiului plăților particulare în monedă străină, pentru stingerea debitului celui dintâiu către citata bancă;

Că, Tribunalul Covurlui, după ce în prealabil prin jurnalul No. 9927 din 11 Octombrie 1927, respinge incidentul de necompetință ridicat de intimată, pe considerațiunea că, abrogarea art. 13 din codul civil, prin art. 54 din legea asupra naționalității din 1924, constituie numai o inadvertență a legiuitorului, în fond prin sentința No. 84 din 6 Martie 1928, admite acțiunea astfel cum a fost formulată, cu procentele legale și cheltueli de judecată;

Că, intimata făcând apel, Curtea de Apel Galați sec. II-a, prin deciziunea No. 46 din 14 Iulie 1928, atacată cu recurs, admite apelul, infirmă sentința apelată, admite incidentul ridicat de intimată și prin consecință declină competența de a judeca acțiunea intentată de Ion Corvisiano, pe motiv că prin art. 54 din legea asupra naționalității române din 1924, s'au abrogat dispozițiunile art. 13 din codul civil, și în consecință Tribunalele române nu sunt competente de a judeca acest proces;

Având în vedere că, art. 54 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române din 1924, prevede că se abrogă dispozițiunile art. 6—20 inclusiv de sub cartea I, cap. I și II din cod. civil român;

Având în vedere că, deși este exact că legile nu trebuie să fie interpretate într'un mod strict numai după cuvintele întrebuintate de legiuitor, ci trebuie să se aprecieze toate dispozițiile și să se cerceteze și intenția legiuitorului, cum și motivele

care le-au avut în vedere (ratio legis), totuși nu este mai puțin adevărat că, sub pretextul de a se pătrunde spiritul legii, nu se pot înlătura dispozițiunile clare și precise ale ei, căci aceasta ar însemna a se substitui legiuitorului, ceea ce este inadmisibil;

Având în vedere că, din textul legii asupra naționalității din 1924, rezultă că legiuitorul s'a preocupat nu numai de chestiunea dobândirii și pierderii naționalității, ci și de drepturile civile în legătură cu calitatea de cetățean român sau străin, deoarece prin art. 6 prevede că străinii se bucură deobște în România de aceleași drepturi civile de cari se bucură și românii, principiu prevăzut și de art. 11 din cod. civil; în consecință, abrogarea art. 13 nu poate fi considerată ca o inadvertență a legiuitorului, ci din contră ca o confirmare a principiului de egalitate de tratament a străinului cu cetățeanul român, în ce privește bucurarea de drepturile civile, că dealtfel, nici recurentul nu a demonstrat în niciun fel că ar fi existat vre-o inadvertență;

Astfel fiind, și întrucât dispozițiunile art. 54 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, mai sus reproduse, sunt atât de clare și categorice, încât nici o interpretare nu este posibilă, în asemenea situațiune Curtea de Apel nu a comis niciun exces de putere și nu a violat art. 13 din codul civil, și nici nu a aplicat sau interpretat greșit art. 54 din legea asupra naționalității române din 1924, când a decis că art. 13 din codul civil a fost abrogat prin art. 54 din legea citată;

Că, deci, recursul fiind nefondat, urmează a fi respins pentru acest motiv, fără a mai intra în cercetarea motivului II de recurs, întrucât recurentul, în instanță, a renunțat la susținerea lui.

Pentru aceste motive, respinge.

TRIBUNALUL IAȘI S. I-a

Audiența de la 15 Martie 1930

Președinția D-lui N. Buzea, președinte.

Lucia C. Stepleanu cu C. Stepleanu

AUTORIZAȚIE MARITALĂ. — DACĂ ESTE NECESARĂ INTR'O ACȚIUNE INTRODUSĂ DE O SOȚIE CONTRA SOȚULUI. — ART. 197 ȘI URM. COD. CIVIL.

Singurele excepțiuni la regula generală pusă de art. 197 c. civil, că femeia nu poate porni judecată fără autorizația bărbatului ei, fiind numai acelea enumerate de art. 202—205 c. civil, urmează că femeia măritată chiar și atunci când pornește o acțiune în justiție în contra soțului său, trebuie să aibă autorizația Tribunalului pe care legea o prevede prin art. 200 și 201 c. civil, pentru cazurile când bărbatul se opune a da autorizația sa soției.

No. 120. — Respinsă ca neregulat introdusă acțiunea civilă intentată de Lucia C. Stepleanu în proces cu soțul său C. Stepleanu.

S'au ascultat D-nii avocați Mircea Sion pentru reclamantă și Rodos pentru pârât.

Tribunalul,

! Asupra acțiunii civile intentată de Lucia C. Stepleanu în contra soțului său C. Stepleanu pentru restituirea a unei mașini marca „Buic“ cu patru cilindri cu No. 490, în valoare de 80.000 lei, un radiu în valoare de 30.000 lei și o casetă de fier în valoarea de 60.000 lei.

Având în vedere susținerile și concluziunile părților consemnate în jurnalul No. 2348 din 5 Martie a. cor.

Având în vedere că după disp. art. 197 c. civ. femeia nu poate porni judecată fără autorizațiunea bărbatului ei.

Că de la această regulă generală legiuitorul a înscris excepțiile enumerate în art. 202—205 c. civil, singurile cazuri în care femeia, sau este scutită de a cere un asemenea consimțământ, sau e ținută a avea autorizația Justiției, rezultă că în toate celelalte cazuri ea e obligată a avea autorizația bărbatului, autorizație impusă pe considerațiuni privitoare la unitatea căminului conjugal și la o măsură de protecțiune pentru soție, iar atunci când bărbatul refuză autorizațiunea, soția să o ceară de la Tribunal conf. art. 200 și 201 cod civil.

Văzând că în speță, reclamanta, aflându-se în căsătorie legitimă cu pârâtul, al cărui domiciliu l'a părăsit fără a dovedi că a fost autorizată de Justiție, a introdus prezenta acțiune, în contra soțului ei cerând restituirea, unor bunuri dobândite în timpul căsătoriei, sau valoarea lor.

Văzând că acțiunea a fost introdusă fără a exista o prealabilă autorizațiune cerută de lege, Tribunalul găsește că acțiunea de față este neregulat introdusă și urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnați: N. Buzea, G. Bărgăuanu.

NOTĂ.—1.—Noțiunea autorizațiunii maritale este atacată violent în vremea actuală și o mișcare, din ce în ce mai accentuată, tinde la abolirea ei ¹⁾; în timp ce instanțele judecătorești, după cum apare și din sentința pe care o publicăm mai sus, fac o aplicație tot mai riguroasă a textelor care stăpânesc instituția aceasta.

Nu este locul, că în cadrul restrâns al acestei reviste, să mai facem considerații asupra istoricului, ori rostului instituțiunii autorizațiunii maritale în vremurile moderne; nici să mai verificăm principiile stăpânitoare ale instituțiunii în sine ²⁾; ci numai de a examina câteva din ideile călăuzitoare în această materie, în legătură cu problema de drept — foarte importantă, de altfel, — ridicată de Tribunalul Iași, sub președinția D-lui Buzea.

* * *

2. — In art. 197 C. civ. se pune principiul că: „femeia nu poate porni judecată, fără autorizația

1) Vezi și «l'evolution du droit de la femme de Rome à nos jours» a lui L. Rigaud, profesor la Facultatea liberă de Drept din Paris, (Paris, 1930).

2) Vezi și nota Florin Sion sub Curtea Apel Iași S. II, Jur. Gl. 1930 n. 100.

bărbatului ei, (chiar și în cazul când este comerțiantă publică) ”.

Este aci o dispozițiune care interesează ordinea publică, și cu consecințele adecvate naturei ei.

3. — Și este admis, că textul acesta este mult *mai cuprinzător* de cât o exprimă redactarea lui; el aplicându-se, nu numai „*pornirilor de judecată*” ci și cazurilor când femeia are a „*sta în judecată*” ca pârâtă numai.

Și cu toate că sensul autorizării maritale și eficacității ei, este cam greu de găsit în cazul când femeia este pur și simplu pârâtă și deci forțată de a primi judecata, ori care ar fi considerațiile subiective ale soțului chemat să dea autorizarea; totuși, legiuitorul o impune, doctrina încearcă a o justifica, și ea nu poate fi înlăturată pe considerații de ordin logic, ori chiar de ordin tehnic, trase din faptul întrebunțării unui termen greșit din art. 197, 200 C. civ. „*a porni judecată*”, căci de altfel, textul art. 205 C. civ. evidențiază intenția legiuitorului, de a nu o limita, așa cum ar părea, din art. 197 C. civ.

4. — Și se admite, deasemenea, că dispoziția aceasta este *generală*, în sensul că se întinde atât la *actele judiciare*, cât și la acele *extra-judiciare*.

Astfel de ex: femeia cată a fi autorizată când pornește o acțiune, o contestație, când ia parte la vânzarea silită a imobilelor sale etc.

După cum, femeia cată a fi autorizată și când încheie acte extrajudiciare, face o vânzare, o donație, etc.

5. — Totuși, din natura însăși a lucrurilor, decurge că este absolut imperios a se face și *excepții* la acest principiu, și legiuitorul însăși ia această sarcină, consacrand astfel: 1° *ca excepții, la actele judiciare*, — : excepția *acțiunilor penale*.

În adevăr, art. 198 C. civ. dispune: „*Autorizația bărbatului nu se cere când femeia va fi urmărită înaintea judecătii, în pricine criminale, sau polițienesti*”.

Și se discută, în legătură cu dispoziția acestui articol, limitele întinderii acestei excepțiuni:

a^o În adevăr, autorizarea maritală va fi necesară pentru toate actele vieții juridice, afară de obligațiile care nasc „*ex lege*”.

b^o Și va trebui încă ținut seama și de păstrarea unei *unități* de tratament juridic, cum de pildă, se ivește situația specifică a acțiunilor dublate și de acțiunea publică, căci nu s'ar putea pretinde ca pentru aceiași instanță, unitară în sine, ca femeia să nu stea în judecată ca răspunzătoare de daune, și să poată sta în justiție pentru acțiunea publică, fără prealabila ei autorizare maritală²⁾.

6. — Dispoziția excepțională a art. 178 C. civ. se aplică nu numai în contra acțiunii publice, dar și în contra acțiunii civile de daune, pricinuite de femeie prin faptul său penal; ca și prin quasi-delictul său; după cum ea va răspunde independent de orice autorizare maritală *prealabilă* și în cazul dolului pus de ea pentru ascunderea situației sale civile — de femeie măritată³⁾; cum și în cazul de îmbogățire fără cauză a femeii în dauna altuia, rezultând din

1) Cuvintele cuprinse în paranteză sunt abrogate de art. 16 C. com.

2) Se contravenează chestia de a se ști dacă este necesară autorizarea maritală pentru susținerea de către femeie, a „*chestiunilor prejudiciale* în materie penală.

Socotim că femeia poate ridica atare chestiuni fără a avea autorizarea maritală. În acest sens D. Alexandrescu, I, pg. 749 un trimeteri la Planiol, III, 272 și D. P. 46, 1 205:

3) *Simpla declarațiune* făcută în act, că femeia ar fi necăsătorită, fără să fi întrebunțat și manopere dolosire, nu ar fi sufficientă. — Contra: Cas. fr. D. P. 1902. I. 452; S. 1902. I. 485, în Colln Capitant, I pg. 632.

gestiunea de afaceri a unui terțiu — „*quatenus locupletior facta est*”.

Și subliniază, cu drept cuvânt, că lipsa autorizățiunii maritale se justifică prin considerația că obligațiunea femeii decurge din lege, și față de obligațiile legale nu se încapă nevoia existenței prealabile a autorizației maritale.)

7. — Dar și pentru actele *extra-judiciare*, sunt consacrate excepțiuni, pe care doctrina le subsumează astfel:

a^o Nu este necesară autorizarea maritală în actele *strict personale* soției, ca: introducerea și susținerea unui divorț²⁾; părăsirea domiciliului conjugal, separarea de patrimonii, etc.

b^o De asemenea, nici pentru exercițiul *drepturilor de familie*, ca: emanciparea copiilor săi naturali; pentru tulerarea pe care femeia o are asupra copiilor naturali, ca și asupra acelor care au rezultat din căsătorie și în care soțul a decedat — deși asupra acestora ea devine cututoare cu noul soț; etc.

c^o nici pentru *actele de dispoziție pentru caz de moarte* — testament (art. 208 C. civ. care plănuește: „*Femeia poate face testament, fără autorizarea soțului său*”.

d^o De asemenea, nici pentru exercițiul drepturilor rezultând *din anumite contracte*, ca:

mandat; — femeia putând fi mandatară fără consimțământul soțului —, art. 1538 C. civ. „*femeile și minorii emancipați pot fi aleși mandatar; mandantele însă nu are acțiune contra mantarului...*”

dotă; în conf. cu disp. art. 1265 C. civ. „*femeia care a câștigat separațiunea de patrimonii, dobândește libera administrațiune a avutului său. Ea poate dispune de averea sa mobilă... dar nu poate înstrăina imobilul fără consimțământul soțului său...*” (deși chestia aceasta are explicațiuni specifice de dat.)

e^o Cum nici pentru luarea *măsurilor de conservare*, cum, de pildă, pentru inscripția legală a femeii măritate, care în conformitate cu dispoziția art. 1756 C. civ. se face fără a fi nevoie de autorizarea maritală, pentru a se asigura astfel dota sa alimabilă.

Și nu va fi necesară autorizarea maritală nici pentru oricare altă măsură de conservare, ca: cereri de sechestrare, somații, transcriptii, etc.

* * *

8. — O altă latură, foarte importantă, a autorizațiilor maritale, este și aceia privitoare la *forma*, sau modul cum se va da autorizarea maritală.

Autorizarea se va da, desigur, în normă generală, de către soț; și se va da încă de la facerea actului, și în mod *special*, așa cum se explică la acest paragraf.

Se poate deci ca *soțul să o dea*; după cum se poate ca soțul să nu *voiască a o da*; sau să nu *poată a da* autorizarea maritală cuvenită; după cum, este locul a sublinia că sunt și împrejurări în care autorizația nu o poate da, de cât numai soțul, ca în cazul femeii executoare testamentară (art. 914 C. civ.), etc. și după cum, ar mai fi locul, de a constata că sunt și împrejurări în care ar fi o *imposibilitate juridică* de a se mai pretinde o atare prealabilă autorizare în forma obișnuită, de la soț; sau în forma supletivă, — de la justiție.

9. — Și acum:

1) *Colin et Capitant*, I, pg. 632.

2) Pentru a divorța, femeia nu are nevoie de autorizație maritală, dar de fapt are, oarecum, controlul Prezentului de Tribunal, căci conf. art. 219 c. civ. prezidentul are datoria a-i face „*observațiunile*” ce le crede de cuviință. De asemenea și în cazul separației de patrimonii — art. 1259 c. civ.

JURISPRUDENȚA STRAINA

1° Când soțul *dă benevol* autorizarea maritală necesară soției sale, el o poate da, cum este și firește și frecvent.

a) *în mod expres* ;

b) sau *în mod tacit*, rezultând astfel din fapte precise și concordante..., cum ar fi :

participarea soțului la actul în sine, care urma să fie autorizat de soț ;

îndemnurile lui la facerea actului ;

în noțiunea mandatului casnic ;¹⁾.

10. — Ca aplicații, am putea reliefa și cazul când soțul ar introduce acțiune în contra soției sale.

Prin însăși acest fapt, soțul autoriză tacit, pe soția sa să se judece cu el²⁾.

11. — Pentru cazul :

2° Când soțul *nu voește, sau nu poate* să dea autorizarea maritală ; se suplinește lipsa aceasta prin autorizarea pe care o dă Tribunalul, conform cu normele procedurale pe care legiuitorul le-a înscris în art. 201 C. civ.

Iar în legea judecătoriilor de ocoale, art. 42 și 43, legiuitorul dă acest drept judelei de ocol, care o poate da chiar în instanță.

12. — Soțul se află în neputință de a da autorizarea maritală fie prin împrejurarea unei *interziceri legale*, fie a unei *interziceri judiciare*...

13. — 3° Socotim că nu ar fi locul să se ceară o autorizare maritală, în niciuna din formele de mai sus, atunci când femeia este aceea care pornește o acțiune în chiar contra soțului său.

În adevăr, ar fi poate locul ca actul femeii să fie controlat sub unghiul urmărilor sale avantajoase, ori neavantajoase, pentru femeie ; dar :

a) propriu vorbind, nu tocmai acesta ar fi fundamentul în sine al autorizației maritale, care nu se fundează pe o incapacitate în sine, naturală, din lipsa de rațiune, experiență, pricepere, cât mai degrabă, pe considerații de tradiție, de respect al unității de administrație casnică, și de considerații pentru capul familiei.

b) Nu ar fi nici posibil de admis un control al acestui act, tocmai din partea aceluia interesat ca actul să nu se producă ;

c) Și nici Tribunalul nu ar fi în drept să fie chemat a se substitui autorizației ce incumbă soțului, căci Tribunalul ar fi chemat să prejudice asupra însăși acțiunii ce soția voește a o introduce.

d) Și de altfel, nici dreptul comparat, în lumina legislațiilor mai recente, nu mai cere o atare autorizare pentru o asemenea situație. Astfel ar fi dispoziția expusă a art. 60 din codul spaniol ; și a art. 1192 din codul portughez³⁾.

15. — Cât pentru situația când soțul a apucat să pună concluzii în o atare instanță, deschisă de soție în contra sa și fără autorizare maritală, nu mai începe îndoială, că autorizarea maritală există tacită, prin însăși luarea concluziilor de către soț⁴⁾.

16. — De aceea, deși recunoaștem că Tribunalul a făcut o riguroasă aplicare a legii și în conformitate, de altfel, și cu doctrina⁵⁾, totuși nu ne putem împăca cu o atare soluție.

Florin Sion

Profesor universitar, Iași

1) Vezi *Colin et Capitant*, I pg. 638 și urm.

2) *Laurent*, I, 125 ; și *Cas. fr.* S. 78. 1. 193 ; D. P. 75. 1. 482 ; *Cas. rom.* II Buletin, 1887 p. 598 în *D. Alexandresco* I, pg. 744 n. 1.

3) După *D. Alexandresco*, I pg. 744, No. 2.

4) *Baudry et Fourcade*, II. 2186, 2237 și *Cas. rom.* 1837. pg. 834, în *D. Alexandresco*, I. 744. n. 2.

5) Vezi *D. Alexandresco*, I. 744 cu trimeterile la doctrină și jurisprudență, text și nota.

Otelier. — *Călător*, — *Accident în dependențele otelului. Luminat neîndestulător. Loc periculos.*

Comite o culpă de natură a atrage responsabilitatea sa în caz de accident, otelierul care nu ia măsurile de prevedere necesarii spre a asigura noaptea siguranța pasagerilor săi, mai ales neiluminând dependențele otelului și, neînștiințând de pericolul accesului la ele.

(*Cass. Ca. Req.* 18 décembre 1928.

Gaz. du Pal. 17 Janvier 1929. *Réc. des Sommaires de la Jur. Franc.* 1929 No. 3 Mars pag. 238).

Observațiune. — Culpă contractuală este în mod practic o culpă prezumată. Indată ce culpa este probată pare a ne transporta pe terenul delictual.

Înalta Curte de Casațiune Franceză și în altă ocaziune a mai decis că hangii sau locatarii sunt în mod natural supuși responsabilității prevăzute de art. 1382 cod. civ. fr. corespunzător art. rom. 998 cod. civ. (*Cass. Ch. Req.* 30 mars 1909, *Sirey* 1910, 1, 83. La noi, nu știm ca jurisprudența să fi avut a se pronunța asupra unei astfel de responsabilități. Credem că o soluțiune la fel se impune.

D. COTRUTZ

Judecător de Ocol, Președinte

Colecția oficială de legi și regulamente

art. 37 din (Constituție)

A apărut : la Ministerul Justiției :

1923 — Legi și regulamente	Lei 120.—
1924 — " "	" 180.—
1925 — " "	" 250.—

La Consiliul legislativ (str. Luterană 21).

1926 — Legi	Lei 150.—
1926 — Regulamente	" 180.—
1927 — Legi	" 150.—
1927 — Regulamente	" 150.—
1928 — Legi	" 180.—
1928 — Regulamente	" 150.—
1929 — Legi A.	" 180.—

1929 — Legi B. Lei 180.—

1929 — Regulamente " 150.—

Volumele se expediază la primirea recipisei administrației financiare prin care se constată că costul a fost făcut venit la art. 128 din bugetul de venituri al Statului pe exercițiul 1930.

A apărut : E. Denize

referent titular la Consiliul legislativ

Repertoriul legilor (1923—1924)

alfabetic, chronologic și pe Ministerie cu trimetere la Monitorul Oficial și la Colecția Oficială

Un volum de 800 pagini Lei 280.—